

ZİMBABVE ÜLKE PROFİLİ



**T.C.
Ticaret Bakanlığı
Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği
Genel Müdürlüğü**

İçindekiler

| | |
|-------------------------------------|----|
| 1. GENEL BİLGİLER | 3 |
| 2. GENEL EKONOMİK DURUM..... | 4 |
| 3. DIŞ TİCARET..... | 6 |
| 4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR..... | 11 |
| 5. TÜRKİYE ile TİCARET | 12 |
| EKLER: | 15 |

1. GENEL BİLGİLER

Başlıca Sosyal Göstergeler

| | |
|--------------------------|---|
| Resmi Adı | Zimbabve Cumhuriyeti |
| Nüfus | 16,99 milyon (IMF 2024) |
| Dil | İngilizce, Shona, Ndebele ve yerel lehçeler |
| Yüzölçümü | 390.757 km ² |
| Başkent | Harare |
| Başlıca Şehirleri | Bulawayo, Chitungwiza, Gweru |
| Yönetim Şekli | Cumhuriyet |
| Devlet Başkanı | Emmerson Dambudzo MNANGAGWA |
| Para Birimi | Bond |

Üyesi Olduğu Başlıca Uluslararası Kuruluşlar: UN, AU, SADC, AfDB, ACP, COMESA, FAO, G-15, G-77, IAEA, IBRD, ICAO, ICRM, IDA, IFAD, IFC, IFRC, ILO, IMF, IMO, Interpol, IOC, IOM, IPU, ISO, ITSO, ITU, ITUC (NGOs), MIGA, NAM, OPCW, PCA, UNAMID, UNCTAD, UNESCO, UNIDO, UNISFA, UNMIL, UNMISS, UNOCI, UNWTO, UPU, WCO, WFTU (NGOs), WHO, WIPO, WMO, WTO

Coğrafi Konum

Zimbabve Cumhuriyeti, Afrika kıtasının güneyinde; Mozambik, Zambiya, Botswana ve Güney Afrika Cumhuriyeti ile çevrelenmiş denize kıyısı olmayan bir ülkedir. Ülkenin güneyinde Limpopo Nehri bulunmakta olup, kuzeyini çevreleyen Zambezi Nehri ise Zambiya ile doğal sınırını oluşturmaktadır. Zambezi Nehri üzerinde bulunan Viktorya Şelalesi dünyanın en büyük şelalesini oluşturmaktadır.

Siyasi ve İdari Yapı

Zimbabve Cumhuriyeti 18 Eylül 1980 yılında İngiltere'den bağımsızlığını almış olup, 1980'den beri Birleşmiş Milletler'in üyesidir. Ülke 8 eyalet (Manicaland, Mashonaland Central, Mashonaland East, Mashonaland West, Masvingo, Matabeleland North, Matabeleland South, Midlands) ve 2 eyalet statüsünde şehir (Bulawayo ve Harare) olmak üzere idari bakımdan 10 bölgeye ayrılmıştır.

Ülkede Temsilciler Meclisi ve Senato'dan oluşan iki meclisli bir parlamenter sistem bulunmaktadır. 210 üyeli Temsilciler Meclisi halkoyuyla 5 yıllık dönem için seçilmektedir. 2007 yılında yapılan anayasa değişikliğine göre 93 üyeli Senatonun 60 üyesi seçimle işbaşına gelmekte, 5 üyesi ise doğrudan Devlet Başkanı tarafından atanmaktadır. Kalan sandalyelerden 10 tanesi eyalet valileri, 16 tanesi ise bölgesel kabile şefleri, 2 tanesi ise Devlet Başkanı ile Başbakan için ayrılmaktadır. Ülke, Emmerson Mnangagwa tarafından yönetilmektedir.

Nüfus ve İstihdam

Yaklaşık 17 milyon nüfusa sahip olan ülkenin resmi dili İngilizce olmakla birlikte; Shona ve Ndebele gibi yerel diller de konuşulmaktadır. Nüfusun %99,4'ü bu iki etnik gruba mensuptur. Nüfusun yarısı Sinkretik (Hristiyanlık ile yerel inançların bağdaştırılması), %25'i Hristiyan, %24'ü de diğer yerel inançlara bağlı kesimden oluşmaktadır. Ülkede kentleşme oranı oldukça düşük olup nüfusun yalnızca %32'si şehirlerde yaşamaktadır. En önemli kentleri; başkent Harare, Bulawayo, Chitungwiza ve Gweru'dur.

Doğal Kaynaklar ve Çevre

Zimbabve'nin başlıca doğal kaynakları; Kömür, krom cevheri, asbest, altın, nikel, bakır, demir cevheri, vanadyum, lityum, kalay ve platin grubu metallerdir. Zimbabve'nin başlıca tarım ürünleri; Mısır, pamuk, tütün, buğday, kahve, şeker kamışı, yer fıstığıdır, koyun, keçi ve domuz ise başlıca hayvancılık ürünleridir. Tarım, ülke GSMH'nin % 15,5 katkı sağlayan ve ekonomi ve istihdam açısından Zimbabve'nin önemli sektörüdür. Tarımda makineleşme, ihracat için mahsul ve/veya stratejik mahsullerin üretilmesi, bahçe bitkileri, tarım ekipmanının yenilenmesi ve hayvancılık Zimbabve'de öne çıkan alanlardır.

Ülkenin imalat sanayisi; Madencilik, çelik, ağaç ürünleri, çimento, kimyasallar, gübre, giyim ve ayakkabı, gıda maddeleri ve içeceklerden oluşmaktadır.

2. GENEL EKONOMİK DURUM

Temel Ekonomik Göstergeler

| | 2022 | 2023 | 2024* | 2025* | 2026* | 2027* | 2028* | 2029* |
|---|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|
| GSYİH (Cari Fiyatlar milyar \$) | 32,53 | 35,23 | 35,92 | 36,93 | 37,19 | 38,06 | 38,69 | 39,33 |
| GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar -%) | 6,1 | 5,3 | 2 | 6 | 4,5 | 3,5 | 3,5 | 3,5 |
| Kişi Başına Düşen Milli Gelir (Cari Fiyatlar- \$) | 2 004 | 2 119 | 2 114 | 2 127 | 2 098 | 2 102 | 2 093 | 2 083 |
| Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort, %) | 193,4 | 667,4 | 635,3 | 23,6 | 8 | 5,8 | 5,1 | 5,1 |
| Cari İşlemler Dengesinin GSYİH'ya Oranı (%) | 0,9 | 0,4 | -0,3 | 0,4 | 0,7 | 0,8 | 0,9 | 1,1 |
| İşsizliğin Toplam İşgücüne Oranı (%) | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Nüfus (milyon) | 16,23 | 16,62 | 16,99 | 17,36 | 17,73 | 18,1 | 18,49 | 18,88 |
| Devletin Genel Toplam Borçlanmasının GSYİH'ya Oranı (%) | 102,1 | 96,7 | 70,3 | 58 | 55,4 | 53,1 | 52,4 | 51,2 |

*Tahmini veriler

Kaynak: IMF

2009 yılına kadar kötü bir dönemden geçen Zimbabve ekonomisi, 2010 yılından itibaren büyüme kaydetmektedir. Yurt dışında çalışan ve sayıları 3,5 milyonu bulan Zimbabveli işçilerin gelirleri ülke ekonomisi açısından oldukça önemlidir.

Zimbabve'de son dönemde ekonomik büyüme kaydetmesine rağmen yine de ekonominin kırılgan yapısı devam etmektedir. Kırılgan yapıya sebep olan en önemli etkenlerden başlıcaları; siyasi belirsizlik, sürdürülemeyen dış borç yükü, likidite zorlukları, eski teknoloji ve makinelerle faaliyet gösteren sektörler, altyapı eksiklikleri ile yetersiz enerji ve su arzıdır.

Zimbabve içinde bulunduğu ekonomik ve mali sorunlar sebebiyle uzun yıllardan beri IMF'nin programlarını takip etmektedir.

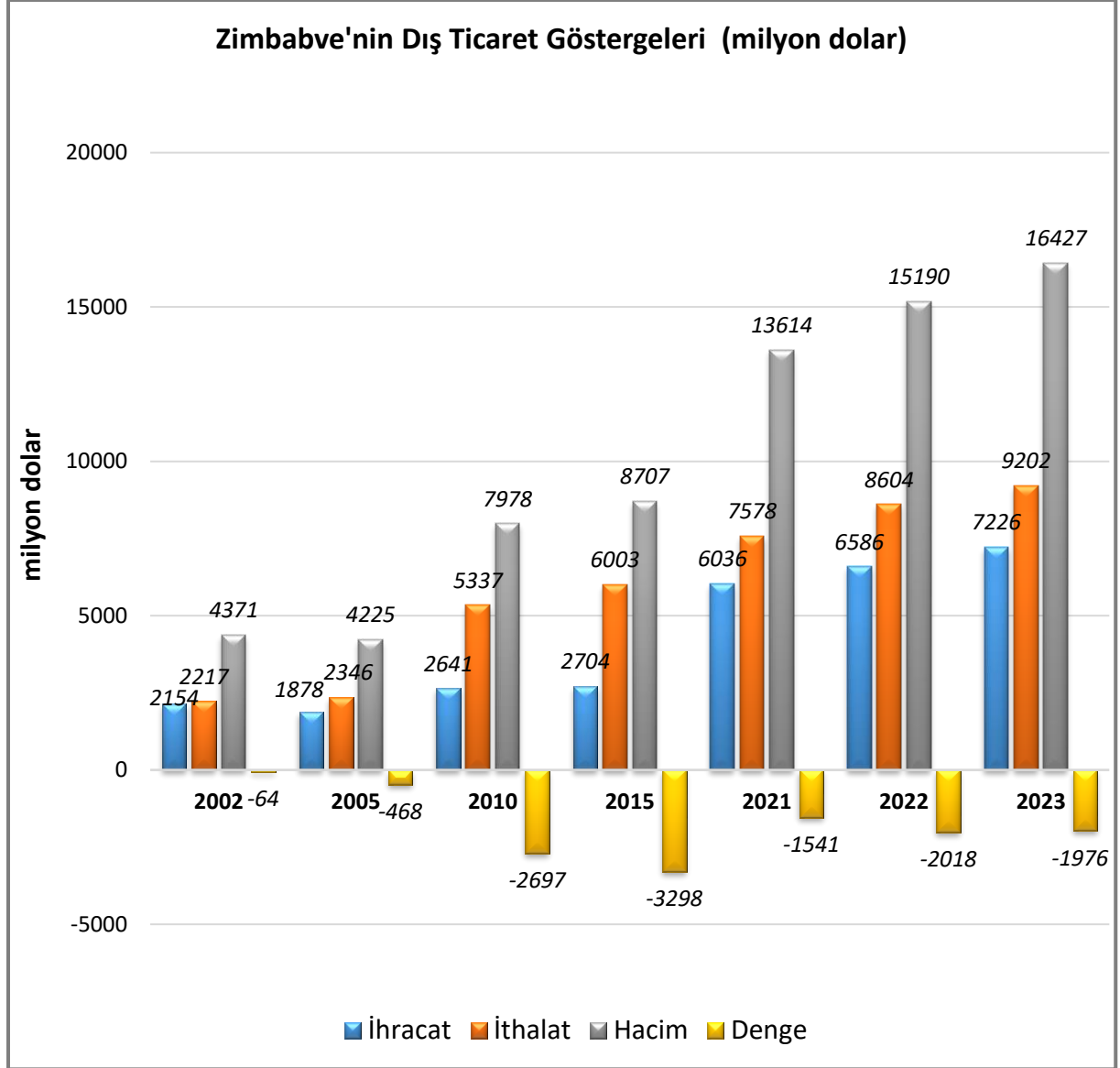
Zimbabve'de 2000 yılında uygulamaya konan toprak Reformu Programı nedeniyle Amerika Birleşik Devletleri (ABD) 2001 ve Avrupa Birliği (AB) 2002 yılında Zimbabve'ye yönelik yaptırım rejimlerini hayata geçirmiştir. Diğer yandan, AB tarafından uygulanan silah ambargosu devam etmekle birlikte yaygın insan hakları ihlalleri sebebiyle 2002 yılından itibaren AB'nin Zimbabve'ye uyguladığı ekonomik ve ticari yaptırımlar 2014 Kasım ayında kaldırılmıştır.

Zimbabve ekonomisi maden ihracatına ve tarım ürünlerine bağımlı olarak gelişmektedir. Zimbabve ekonomisi, yapısal problemler (altyapı eksiklikleri, elektrik kesintileri ve yolsuzluk), bunları düzenleyici eksiklikler, kullanılan eski teknoloji, dış borç yükü nedeniyle likidite zorlukları içinde bulunmaktadır. Tarım, ülke GSMH'nin % 15,5 katkı sağlayan ve ekonomi ve istihdam açısından Zimbabve'nin önemli sektörüdür.

3. DIŞ TİCARET

Genel Durum

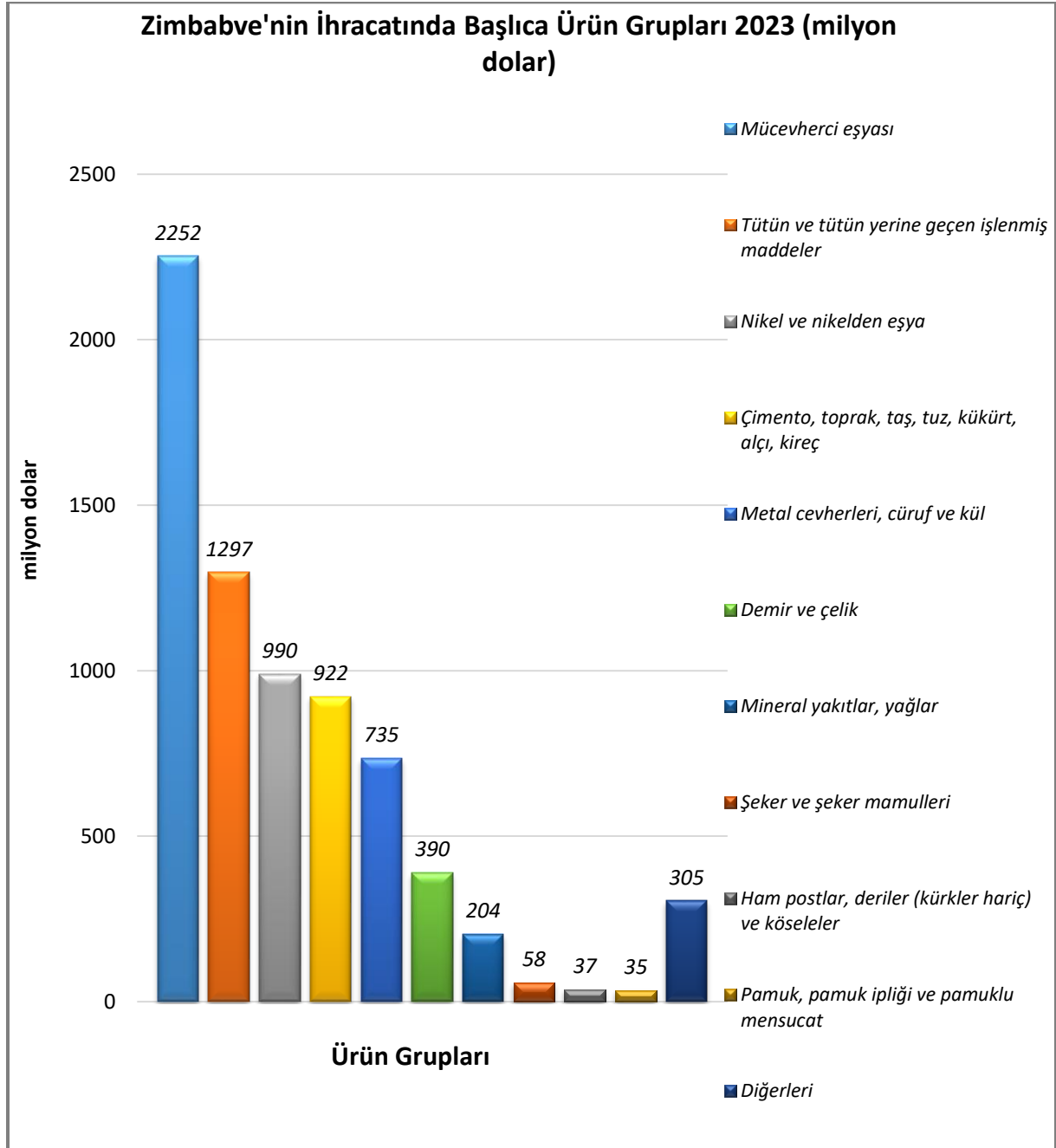
Ülkenin Dış Ticareti



Kaynak: Trademap

Başlıca Ürünler İtibarı ile Dış Ticaret

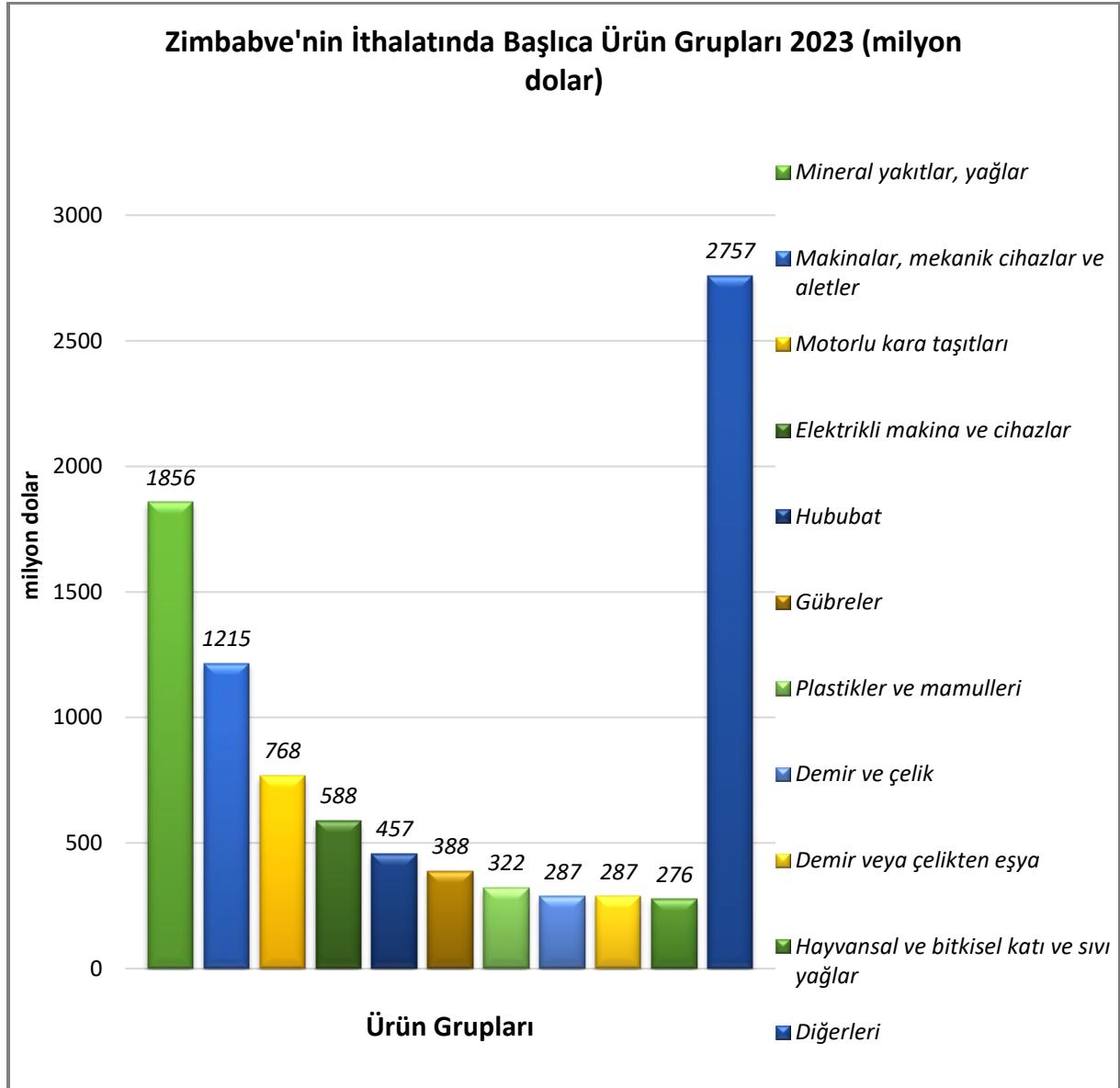
İhracat



Kaynak: Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

İthalat

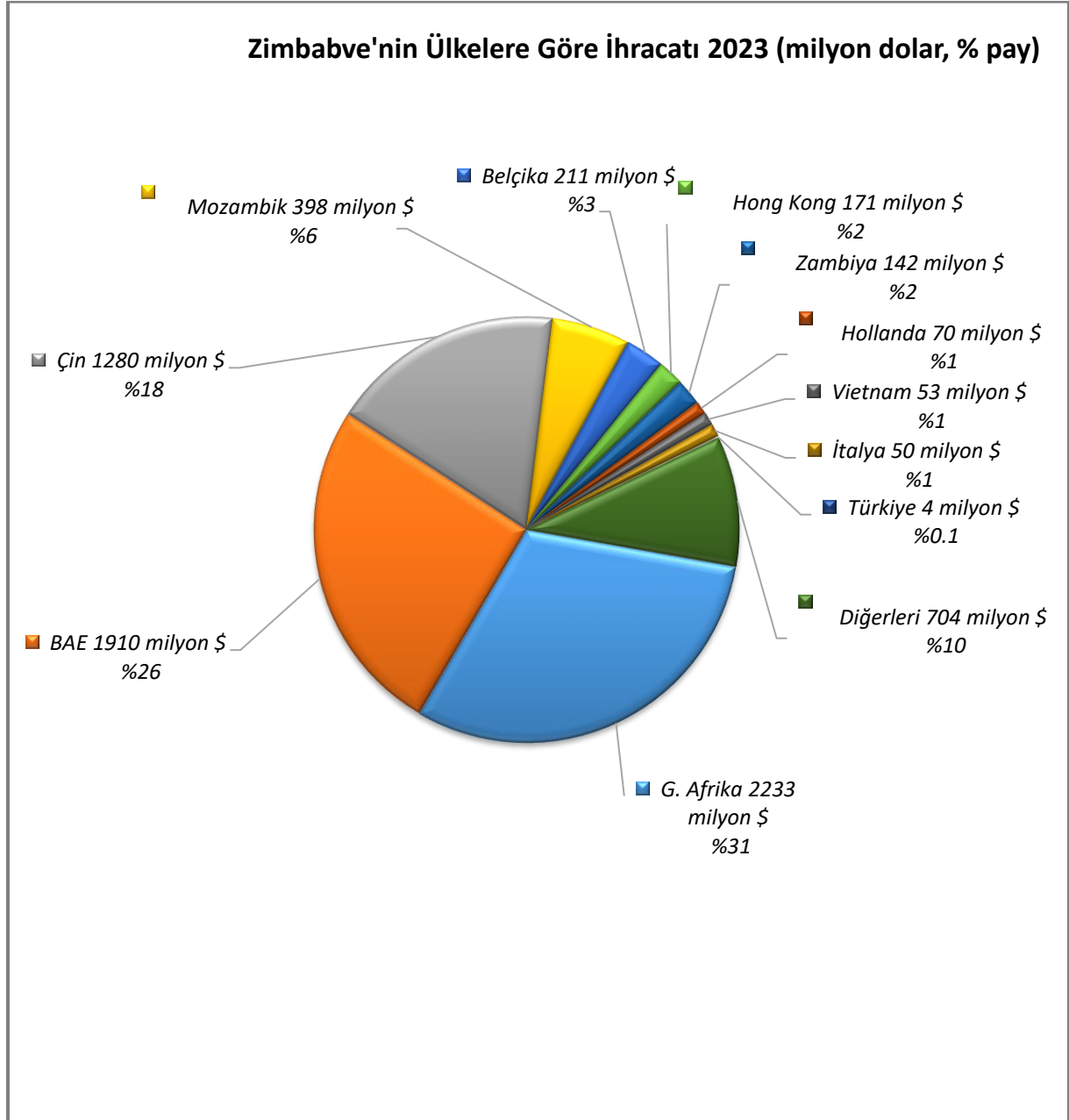


Kaynak: Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Başlıca Ülkeler İtibarı ile Dış Ticaret

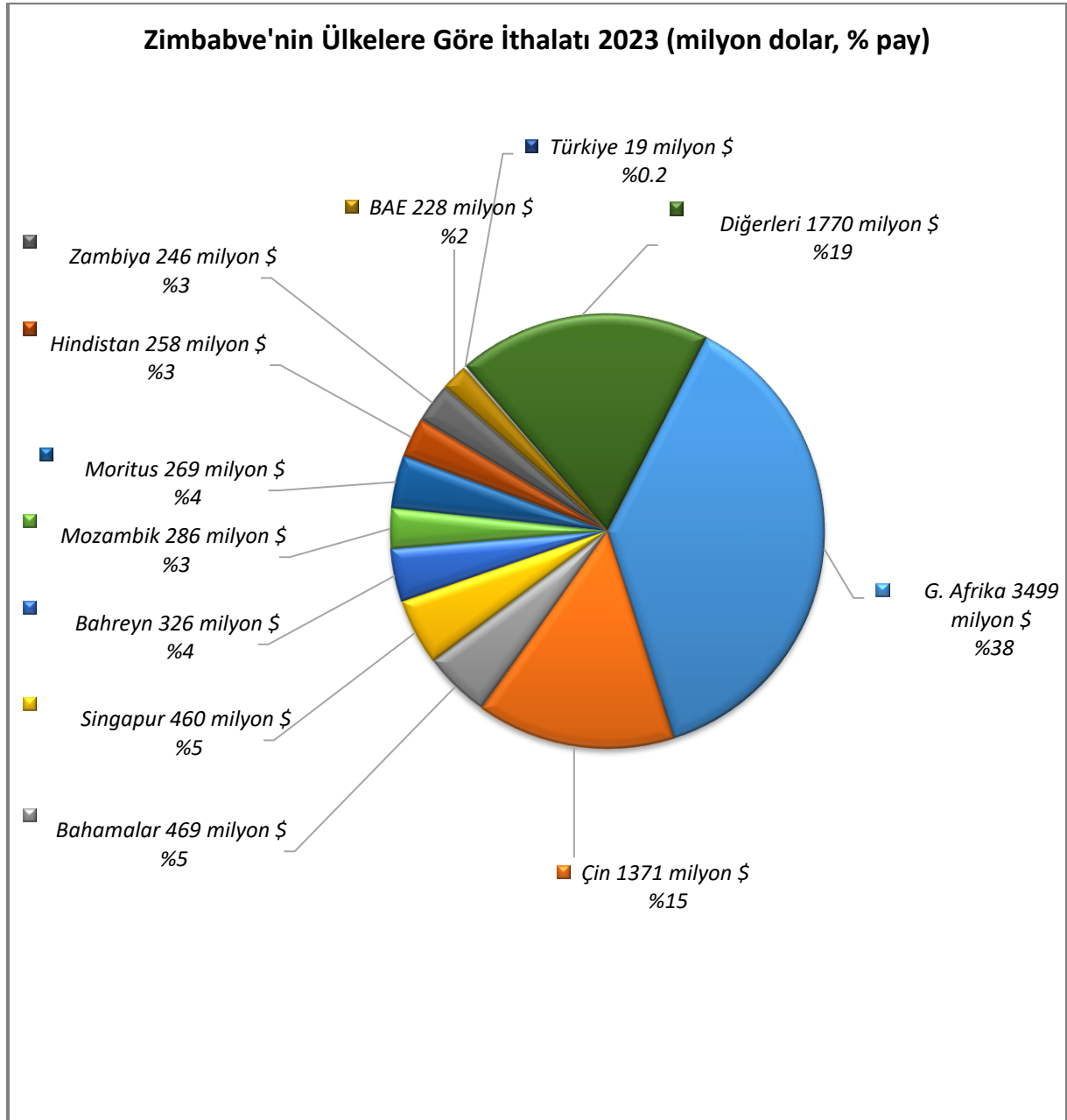
İhracat



Kaynak: Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

İthalat



Kaynak: Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR

Doğrudan Yabancı Yatırımların Görünümü

| | 2023 | 2024* | 2025* | 2026* | 2027* | 2028* | 2029* |
|---|----------|----------|----------|----------|----------|----------|----------|
| Ülke dışından gelen doğrudan yatırım (milyon \$) | 288,00 | 280,00 | 260,00 | 290,00 | 303,00 | 321,00 | 330,00 |
| Ülke dışından gelen doğrudan yatırımın GSYİH ya oranı (%) | 0,80 | 1,30 | 1,20 | 1,40 | 1,50 | 1,50 | 1,50 |
| Ülke dışından gelen doğrudan yatırım stoku (milyon \$) | 6 019,00 | 6 299,00 | 6 559,00 | 6 849,00 | 7 152,00 | 7 473,00 | 7 803,00 |
| Ülke dışına giden doğrudan yatırım (milyon \$) | -32,00 | -50,00 | -36,00 | -55,00 | -60,00 | -50,00 | -65,00 |
| Ülke dışına yapılan doğrudan yatırım stoku (milyon \$) | 482,60 | 532,60 | 568,60 | 623,60 | 683,60 | 733,60 | 798,60 |

*Tahmin

Kaynak: EIU- Economist Intelligence Unit

Zimbabve’de başta madencilik olmak üzere, tarım, altyapı, enerji, agro-processing, turizm, sağlık, giyim ve tekstil imalat, konut, bilgi ve iletişim teknolojileri (ICT) alanlarında yatırım imkânları mevcuttur.

- 2022 yılı insani gelişmişlik endeksine göre dünyada 193 ülke arasında Zimbabve 159. sıradadır. (İsviçre 1. Türkiye 45.) (UN-2025)
- 2024 yılı ekonomik serbestlik endeksine göre Zimbabve, dünyada 176 ülke arasında 172. sıradadır. (Singapur 1. Türkiye 102.) (The Heritage Foundation-2025)
- Küresel rekabetçilik açısından 2019 yılı verilerine göre dünyadaki 141 ülke arasında Zimbabve 127. sıradadır. (Singapur 1. Türkiye 61.) (World Economic Forum-2025)
- 2020 verilerine göre iş yapma kolaylığı açısından Zimbabve, dünyada 190 ülke arasında 142. sıradadır. (Yeni Zelanda 1. Türkiye 33.) (Dünya Bankası-2025)

5. TÜRKİYE ile TİCARET

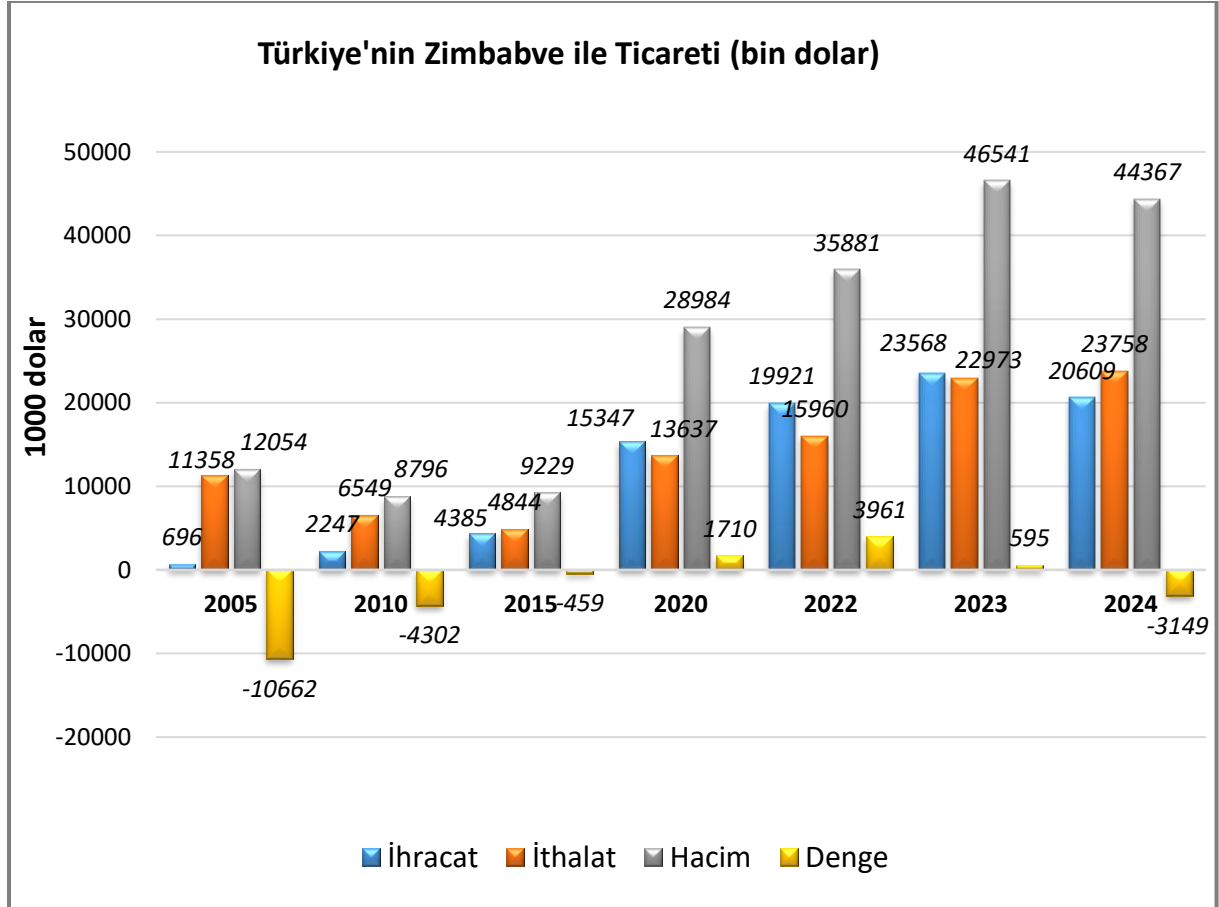
Genel Durum

Zimbabve'ye yönelik ihracatımız, 2022 yılında 20; 2023 yılında 23,5; 2024 yılında ise 21 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Türkiye'nin Zimbabve'den ithalatı; 2022 yılında 16; 2023 yılında 23; 2024 yılında da 24 milyon dolar olmuştur.

Zimbabve'ye 2024 yılında en çok ihracatını gerçekleştirdiğimiz ürünler; azotlu mineral veya kimyasal gübreler, traktörler, kendine özgü bir fonksiyonu olan diğer makineler ve mekanik cihazlar, hijyenik havlular ve tamponlar, bebek bezleri ve benzeri hijyenik eşya, yiyecek ve içeceklerin sınai amaçlarla hazırlanması veya imaline mahsus makina ve cihazlar, kaldırma, elleçleme, yükleme, boşaltma makineleri (asansörler, yürüyen merdivenler, konveyörler, teleferikler gibi) olarak sıralanmaktadır.

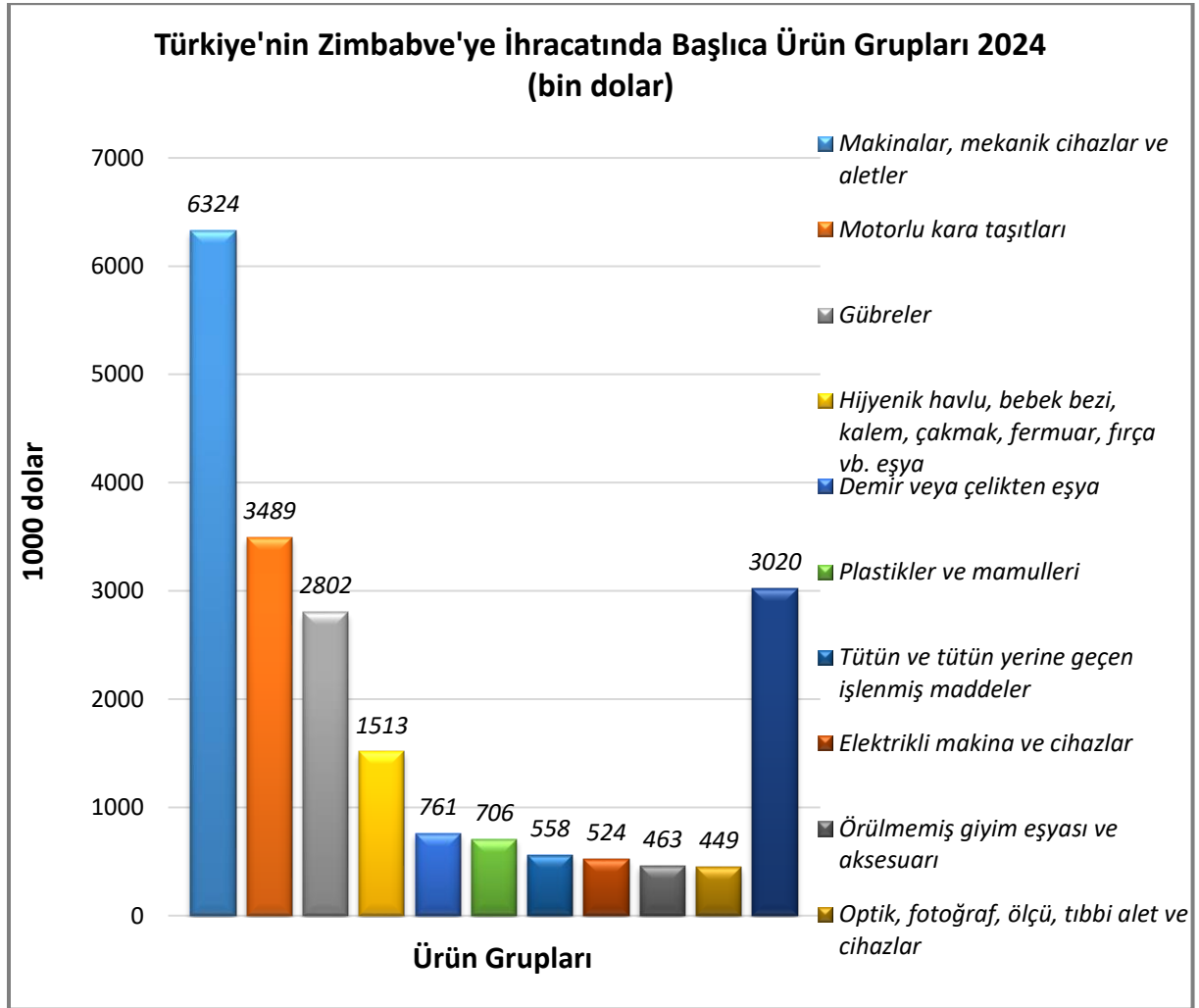
Söz konusu ülkeden 2024 yılında en çok ithalatını gerçekleştirdiğimiz ürünler sırasıyla: yaprak tütün ve tütün döküntüleri, tarifenin başka yerinde yer almayan mineral maddeler, diğer yağlı tohumlar ve meyveler ve elmaslar şeklindedir.

Türkiye-Zimbabve Dış Ticareti



Kaynak: Trademap

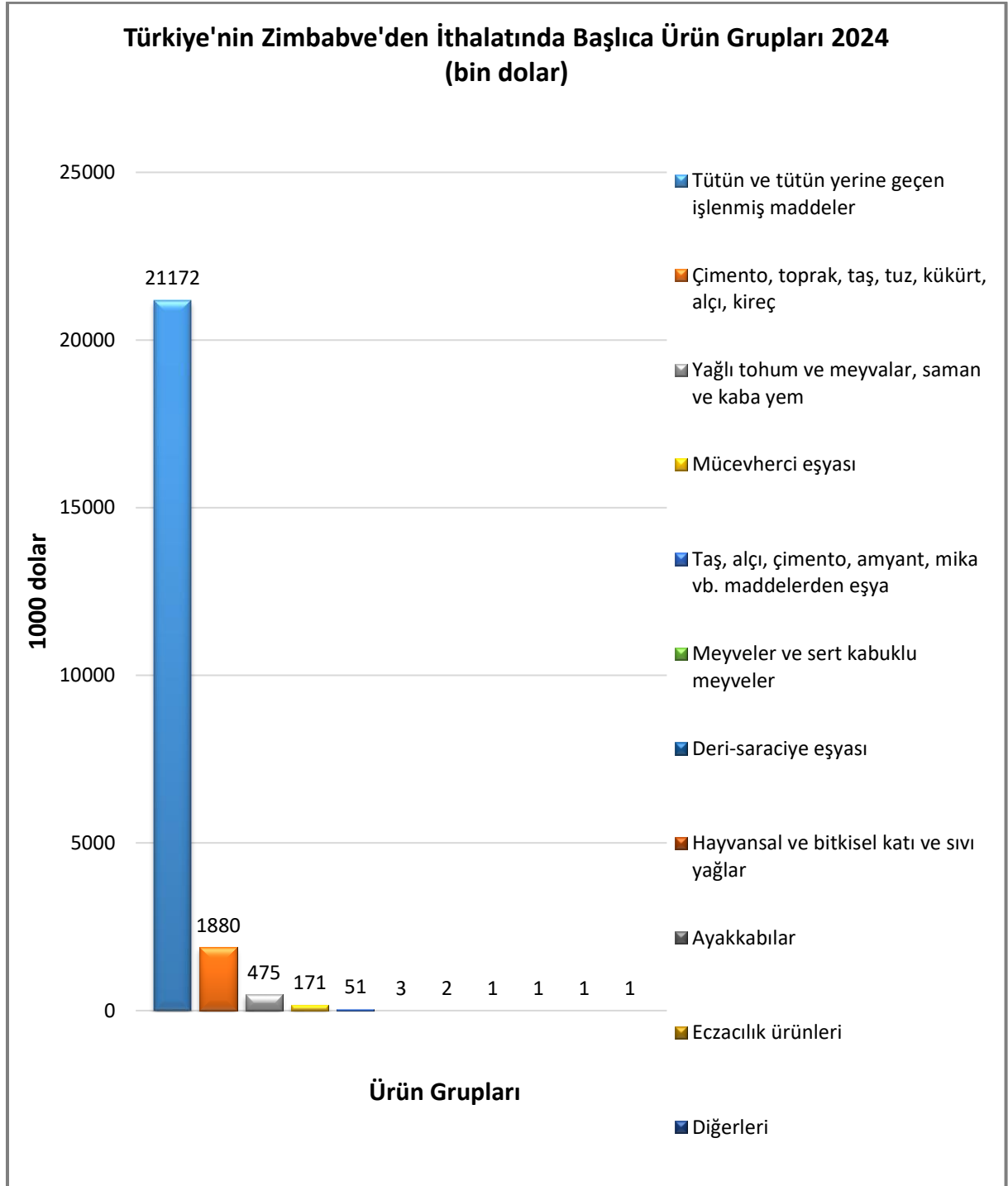
Türkiye'nin Zimbabve'ye İhracatında Başlıca Ürünler



Kaynak: Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Türkiye'nin Zimbabve'den İthalatında Başlıca Ürünler



Kaynak: Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

EKLER:***EK-1: Zimbabve'nin İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)***

| Sıra | GTİP | ÜRÜNLER (İlk 15) | 2021 | 2022 | 2023 | Pay (% 2023) | Değişim (% 2022- 2023) |
|--------------------------------------|------|--|------------------|------------------|------------------|-----------------|------------------------------|
| TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle) | | | 6 036 173 | 6 586 208 | 7 225 586 | 100 | 9,7 |
| 1. | 7108 | Altın (platin kaplamalı altın dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde) | 1 612 843 | 1 992 347 | 1 805 477 | 25 | -9,4 |
| 2. | 2401 | Yaprak tütün ve tütün döküntüleri | 780 532 | 926 083 | 1 190 962 | 16,5 | 28,6 |
| 3. | 7501 | Nikel matları, nikel oksit sinterleri ve nikel metalürjisinin diğer ara ürünleri | 1 248 447 | 1 024 863 | 989 698 | 13,7 | -3,4 |
| 4. | 2530 | Tarifenin başka yerinde yer almayan mineral maddeler | 24 206 | 76 133 | 881 870 | 12,2 | 1058,3 |
| 5. | 2604 | Nikel cevherleri ve konsantreleri | 1 036 083 | 1 101 947 | 647 074 | 9 | -41,3 |
| 6. | 7202 | Ferro alyajlar | 305 618 | 364 346 | 384 657 | 5,3 | 5,6 |
| 7. | 7102 | Elmaslar (işlenmiş olsun olmasın, fakat mihlanmamış veya takılmamış) | 165 691 | 164 930 | 324 831 | 4,5 | 97 |
| 8. | 2704 | Taşkömürü, linyit ve turbdan elde edilen kok/sömikok, karni kömürü | 81 389 | 141 360 | 156 837 | 2,2 | 10,9 |
| 9. | 7110 | Platin (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde) | 204 888 | 181 777 | 121 202 | 1,7 | -33,3 |
| 10. | 2610 | Krom cevherleri ve konsantreleri | 44 811 | 43 613 | 87 021 | 1,2 | 99,5 |
| 11. | 1701 | Kamış/pancar şekeri ve kimyaca saf sakkaroz (katı halde) | 15 646 | 25 997 | 56 711 | 0,8 | 118,1 |
| 12. | 2403 | Homonize edilmiş tütün ve tütün yerine geçen madde hülusalari ve esansları | 20 580 | 39 482 | 55 724 | 0,8 | 41,1 |
| 13. | 2402 | Tütün/tütün yerine geçen maddelerden purolar, sigarillolar ve sigaralar | 35 421 | 32 493 | 50 594 | 0,7 | 55,7 |
| 14. | 4103 | Diğer ham post ve deriler | 28 569 | 22 887 | 34 172 | 0,5 | 49,3 |
| 15. | 5201 | Pamuk (karde edilmemiş veya penyelenmemiş) | 79 912 | 41 319 | 31 882 | 0,4 | -22,8 |

Kaynak: Trademap

EK-2: Zimbabve'nin İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

| Sıra | GTİP | ÜRÜNLER (İlk 15) | 2021 | 2022 | 2023 | Pay (% 2023) | Değişim (% 2022- 2023) |
|--------------------------------------|------|--|------------------|------------------|------------------|-----------------|------------------------------|
| TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle) | | | 7 577 619 | 8 603 710 | 9 201 594 | 100 | 6,9 |
| 1. | 2710 | Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar | 1 184 528 | 1 335 366 | 1 552 560 | 16,9 | 16,3 |
| 2. | 8704 | Esya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar | 193 953 | 254 166 | 276 530 | 3 | 8,8 |
| 3. | 3102 | Azotlu mineral veya kimyasal gübreler | 251 068 | 238 462 | 239 803 | 2,6 | 0,6 |
| 4. | 1507 | Soya yağı ve fraksiyonları (kimyasal olarak değiştirilmemiş) | 222 528 | 289 996 | 212 008 | 2,3 | -26,9 |
| 5. | 8703 | Otomobiller | 121 225 | 147 501 | 200 663 | 2,2 | 36 |
| 6. | 2716 | Elektrik enerjisi | 152 095 | 207 794 | 180 114 | 2 | -13,3 |
| 7. | 8474 | Toprak, taş, metal cevheri vb. ayıklama, eleme, tasnif, ayırma, yıkama, kırma, öğütme, yoğurma, kalıplama vb. Makinaları | 127 060 | 165 441 | 179 994 | 2 | 8,8 |
| 8. | 3004 | Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış) | 189 984 | 163 641 | 176 665 | 1,9 | 8 |
| 9. | 1006 | Pirinç | 129 597 | 154 632 | 173 102 | 1,9 | 11,9 |
| 10. | 1005 | Mısır | 114 347 | 39 057 | 152 029 | 1,7 | 289,2 |
| 11. | 8802 | Helikopterler, uçaklar vb; uzay araçları (uydular dahil), uzay araçlarını fırlatıcı araçlar ve yörünge-altı araçları | 21 539 | 52 904 | 146 676 | 1,6 | 177,2 |
| 12. | 8429 | Buldozerler, greyderler, toprak tesviye makinaları, skreyperler, mekanik küreyiciler, ekskavatörler, yol silindirleri vb | 91 583 | 161 262 | 137 194 | 1,5 | -14,9 |
| 13. | 1001 | Buğday ve mahlut | 80 609 | 100 608 | 124 497 | 1,4 | 23,7 |
| 14. | 8517 | Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar | 51 745 | 53 337 | 124 344 | 1,4 | 133,1 |
| 15. | 8701 | Traktörler | 123 404 | 155 179 | 102 980 | 1,1 | -33,6 |

Kaynak: Trademap

EK-3: Zimbabve'nin Ülkelere Göre İhracatı (bin dolar)

| Sıra | Ülke (ilk 15) | 2021 | 2022 | 2023 | Pay (% , 2023) | Değişim (% , 2022-2023) |
|--------------------------------------|----------------|------------------|------------------|------------------|----------------|-------------------------|
| TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle) | | 6 036 173 | 6 586 208 | 7 225 586 | 100 | 9,7 |
| 1. | G. Afrika | 2 923 055 | 2 755 680 | 2 233 272 | 30,9 | - 19 |
| 2. | BAE | 1 725 323 | 2 126 190 | 1 910 079 | 26,4 | -10,2 |
| 3. | Çin | 256 069 | 582 815 | 1 280 340 | 17,7 | 119,7 |
| 4. | Mozambik | 508 641 | 190 353 | 397 698 | 5,5 | 108,9 |
| 5. | Belçika | 134 109 | 214 942 | 210 744 | 2,9 | - 2 |
| 6. | Hong Kong | 2 713 | 8 266 | 171 031 | 2,4 | 1969,1 |
| 7. | Zambiya | 60 109 | 90 006 | 142 355 | 2 | 58,2 |
| 8. | Hollanda | 6 435 | 47 873 | 69 554 | 1 | 45,3 |
| 9. | Vietnam | 10 856 | 17 056 | 52 982 | 0,7 | 210,6 |
| 10. | İtalya | 822 | 61 027 | 50 105 | 0,7 | -17,9 |
| 11. | Endonezya | 10 106 | 20 564 | 48 769 | 0,7 | 137,2 |
| 12. | Kanada | 1 481 | 14 886 | 42 257 | 0,6 | 183,9 |
| 13. | Hindistan | 4 519 | 10 436 | 37 025 | 0,5 | 254,8 |
| 14. | Kenya | 4 934 | 6 264 | 29 750 | 0,4 | 374,9 |
| 15. | Botsvana | 36 080 | 37 061 | 26 953 | 0,4 | -27,3 |
| ... | ... | ... | ... | ... | ... | ... |
| 30. | Türkiye | 7 617 | 18 301 | 3 756 | 0,1 | -79,5 |

Kaynak: Trademap –Zimbabve verileri

EK-4: Zimbabve'nin Ülkelere Göre İthalatı (bin dolar)

| Sıra | Ülke (ilk 15) | 2021 | 2022 | 2023 | Pay (% , 2023) | Değişim (% , 2022-2023) |
|--------------------------------------|----------------|------------------|------------------|------------------|----------------|-------------------------|
| TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle) | | 7 577 619 | 8 603 710 | 9 201 594 | 100 | 6,9 |
| 1. | G. Afrika | 3 240 045 | 3 479 659 | 3 498 924 | 38 | 0,6 |
| 2. | Çin | 919 744 | 1 192 092 | 1 371 219 | 14,9 | 15 |
| 3. | Bahamalar | 277 | 0 | 469 429 | 5,1 | 0 |
| 4. | Singapur | 1 044 340 | 1 169 793 | 460 494 | 5 | -60,6 |
| 5. | Bahreyn | 457 | 4 | 326 363 | 3,5 | 8 158 975 |
| 6. | Mozambik | 254 556 | 334 539 | 285 875 | 3,1 | -14,5 |
| 7. | Moritus | 218 212 | 315 029 | 268 866 | 2,9 | -14,7 |
| 8. | Hindistan | 158 967 | 228 264 | 258 032 | 2,8 | 13 |
| 9. | Zambiya | 204 505 | 266 295 | 245 772 | 2,7 | -7,7 |
| 10. | BAE | 165 606 | 218 318 | 227 899 | 2,5 | 4,4 |
| 11. | Hong Kong | 193 017 | 119 532 | 175 859 | 1,9 | 47,1 |
| 12. | Rusya | 54 349 | 26 511 | 172 347 | 1,9 | 550,1 |
| 13. | İngiltere | 122 647 | 95 611 | 147 785 | 1,6 | 54,6 |
| 14. | Mısır | 26 249 | 44 783 | 98 634 | 1,1 | 120,2 |
| 15. | Japonya | 45 126 | 58 629 | 70 707 | 0,8 | 20,6 |
| ... | ... | ... | ... | ... | ... | ... |
| 35. | Türkiye | 11 974 | 16 349 | 18 524 | 0,2 | 13,3 |

Kaynak: Trademap –Zimbabve verileri

Ek-5: Türkiye'nin Zimbabve'ye İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

| Sıra | GTİP | ÜRÜNLER (İlk 15) | 2022 | 2023 | 2024 | Pay (% , 2024) | Değişim (% , 2023-2024) |
|--------------------------------------|------|--|---------------|---------------|---------------|----------------|-------------------------|
| TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle) | | | 19 921 | 23 568 | 20 609 | 100 | -12,6 |
| 1. | 3102 | Azotlu mineral veya kimyasal gübreler | 0 | 0 | 2 658 | 12,9 | 0 |
| 2. | 8701 | Traktörler | 1 114 | 3 787 | 1 616 | 7,8 | -57,3 |
| 3. | 8479 | Kendine özgü bir fonksiyonu olan diğer makineler ve mekanik cihazlar | 37 | 532 | 1 548 | 7,5 | 191 |
| 4. | 9619 | Hijyenik havlular ve tamponlar, bebek bezleri ve benzeri hijyenik eşya | 2 181 | 2 471 | 1 510 | 7,3 | -38,9 |
| 5. | 8438 | Yiyecek ve içeceklerin sınai amaçlarla hazırlanması veya imaline mahsus makina ve cihazlar | 56 | 2 | 1 101 | 5,3 | 54950 |
| 6. | 8428 | Kaldırma, elleçleme, yükleme, boşaltma makineleri (asansörler, yürüyen merdivenler, konveyörler, teleferikler gibi) | 129 | 0 | 914 | 4,4 | 0 |
| 7. | 8702 | 10 veya daha fazla kişi taşımaya mahsus motorlu taşıtlar | 170 | 305 | 825 | 4 | 170,5 |
| 8. | 8437 | Tohum, hububat, kuru baklagilleri temizleme, tasnif etme ayıklama ve öğütmeye mahsus makina ve cihazlar | 395 | 210 | 559 | 2,7 | 166,2 |
| 9. | 2403 | Homonize edilmiş tütün ve tütün yerine geçen madde hülusalari ve esansları | 0 | 0 | 558 | 2,7 | 0 |
| 10. | 8716 | Römorklar ve yarı römorklar; hareket ettirici tertibatı bulunmayan diğer taşıtlar; bunların aksam ve parçaları | 1 544 | 1 134 | 484 | 2,3 | -57,3 |
| 11. | 7311 | Demir veya çelikten sıkıştırılmış veya sıvı hale getirilmiş gazlar için kaplar | 382 | 722 | 430 | 2,1 | -40,4 |
| 12. | 8431 | İş ve Maden Makinelerinin aksam ve parçaları | 222 | 654 | 355 | 1,7 | -45,7 |
| 13. | 8429 | Buldozerler, greyderler, toprak tesviye makineleri, skreyperler, mekanik küreyiciler, ekskavatörler, yol silindirleri vb | 350 | 418 | 342 | 1,7 | -18,2 |
| 14. | 3912 | Selüloz ve kimyasal türevleri (ilk şekilde) | 938 | 941 | 341 | 1,7 | -63,8 |
| 15. | 8704 | Esya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar | 88 | 153 | 324 | 1,6 | 111,8 |

Kaynak: Trademap –Türkiye verileri

Ek-6: Türkiye'nin Zimbabve'den İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

| Sıra | GTİP | ÜRÜNLER (İlk 15) | 2022 | 2023 | 2024 | Pay (% 2024) | Değişim (% 2023-2024) |
|--------------------------------------|------|---|---------------|---------------|---------------|-----------------|--------------------------|
| TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle) | | | 15 960 | 22 973 | 23 758 | 100 | 3,4 |
| 1. | 2401 | Yaprak tütün ve tütün döküntüleri | 14 271 | 20 397 | 21 172 | 89,1 | 3,8 |
| 2. | 2530 | Tarifenin başka yerinde yer almayan mineral maddeler | 1 397 | 2 211 | 1 880 | 7,9 | -15 |
| 3. | 1207 | Diğer yağlı tohumlar ve meyveler | 0 | 316 | 475 | 2 | 50,3 |
| 4. | 7102 | Elmaslar (işlenmiş olsun olmasın, fakat mihlanmamış veya takılmamış) | 265 | 0 | 158 | 0,7 | 0 |
| 5. | 6802 | Yontulmaya veya inşaata elverişli işlenmiş taşlar (kayagan taşı hariç), mozik için küp şeklinde taşlar, granüller | 0 | 0 | 51 | 0,2 | 0 |
| 6. | 7116 | Tabii inci veya kültür incilerinden, kıymetli ya da yarı kıymetli taşlardan eşya | 0 | 0 | 13 | 0,1 | 0 |
| 7. | 810 | Diğer meyveler (taze) | 0 | 2 | 3 | 0 | 50 |
| 8. | 4202 | Deri ve köseleden sandık, bavul, valiz, evrak çantası, seyahat eşyası, kılıf vb. | 0 | 1 | 2 | 0 | 100 |
| 9. | 6402 | Dış tabanı ve yüzü kauçuk veya plastik maddeden olan diğer ayakkabılar | 1 | 1 | 1 | 0 | 0 |
| 10. | 1515 | Diğer bitkisel sabit yağlar ve bunların fraksiyonları (kimyasal olarak değiştirilmemiş) | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 |
| 11. | 3004 | Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış) | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 |

Kaynak: Trademap-Türkiye verileri